

نقش فیزیوتراپی در نظام سلامت

تعریف فیزیوتراپی:

فیزیوتراپی بخشی از حوزه سلامت است که با استفاده از تجهیزات و دستگاه‌ها، تمرینات و تکنیک‌های خاص با تکیه بر علوم پایه چون آناتومی عضلات و مفاصل، فیزیولوژی، نوروفیزیولوژی، نوروساینس (علوم اعصاب) پاتوفیزیولوژی و علوم دیگری همانند حرکت شناسی (کینزیولوژی) و الکتروتراپی به درمان بیماری‌ها، اختلالات عصبی-عضلانی-اسکلتی (نوروماسکولواسکتال) و درد می‌پردازد که هدف اصلی این علم ارتقاء سلامت (Health promotion)، افزایش عملکرد، استقلال و بهبود کیفیت زندگی (Quality of Life) افراد است.

فیزیوتراپی یک درمان غیرتهاجمی بوده و باعث کاهش عوارض درمان‌های تهاجمی می‌گردد. فیزیوتراپیست‌ها بخش مهمی از تیم درمانی پزشکی هستند که با بسیاری از تخصص‌های پزشکی همانند ارتوپدی، نورولوژی، روماتولوژی، قلب و عروق، بیماری‌های ریوی، جراحی‌های ترمیمی، مغز و اعصاب و غیره جهت دستیابی و ارتقاء سلامت در نظام سلامت همکاری می‌کنند.

فیزیوتراپی رجاء

نقش و جایگاه فیزیوتراپی در عصر حاضر

از اواسط قرن بیستم به تدریج با پیشرفت های علوم پزشکی و افزایش خدمات درمانی، بیماری های واگیر و عفونی کاهش چشمگیری یافتند. ولی امروزه با تغییر سبک و شیوه زندگی افراد و جوامع، کم تحرکی، چاقی، اختلالات وضعیتی ناشی از کار و ... همگی زمینه بیماری های مزمن و دژنراتیو (تخریبی)، مشکلات عضلانی-اسکلتی، دیابت، سکته مغزی و بیماری های قلبی-عروقی را فراهم کرده اند.

همچنین پیشرفت های پزشکی و بهداشتی در نیمه دوم قرن بیستم باعث افزایش نسبی طول عمر افراد گردیده و در نتیجه مسئله سالمندی و عوارض ناشی از آن، بیشتر از گذشته در جوامع مطرح بوده به طوری که در بسیاری از کشورها باعث ایجاد رشته تخصصی جدیدی بنام طب سالمندان (**Geriatrics**) شده است.

ایجاد چنین شرایطی در عصر حاضر، نقش و اهمیت فیزیوتراپی را که در جهت افزایش تحرک، اصلاح اختلالات عضلانی-اسکلتی، بهبود دستگاه های قلبی-عروقی و تنفسی است دو چندان می کند. شعار پیشگیری بهتر از درمان به نحو بسیار موثری می تواند از طریق فیزیوتراپیست ها به بیماران، خانواده و جامعه آموزش داده شود که این مهم به دلیل تسلطی است که این گروه از تیم پزشکی در ارتباط با حرکت، اختلالات حرکتی و درد دارند.

نظام سلامت: (Health System)

نظام سلامت یعنی تمامی اعمال یا فعالیت هایی که هدف اصلی آنها دستیابی، حفظ، ارتقاء یا بازگرداندن سلامت است.

ارتقاء سلامت: (Health promotion)

ارتقاء سلامت عبارت است از علم و هنر کمک به مردم برای تغییر یا اصلاح روش زندگی جهت دستیابی به وضعیت مطلوب سلامت. به عبارتی دیگر ارتقاء سلامت یعنی فرآیندهای توانمندسازی مردم برای افزایش کنترل یا بهبود سلامتی شان.

فیزیوتراپی رجاء

اهداف فیزیوتراپی در نظام سلامت:

مهمترین اهداف فیزیوتراپی در بیماری‌ها و اختلالات عصبی-عضلانی-اسکلتی با توجه به مشکلات فرد جهت بهبود کیفیت زندگی، دستیابی و ارتقاء سلامت شامل موارد زیر است:

- ✓ کاهش درد
- ✓ کاهش تورم و التهاب
- ✓ کاهش اسپاسم عضلانی
- ✓ ترمیم بافت‌های آسیب دیده
- ✓ جلوگیری از آتروفی عضلانی
- ✓ تقویت عضلات
- ✓ بهبود دامنه حرکتی مفاصل و انعطاف پذیری
- ✓ اصلاح وضعیت (پاسچر) بدن
- ✓ بهبود کنترل حرکت و تعادل
- ✓ افزایش مهارت‌های حرکتی
- ✓ افزایش عملکرد و استقلال فرد
- ✓ افزایش عملکرد سیستم قلبی-عروقی و تنفسی
- ✓ افزایش انگیزه و تقویت اراده
- ✓ افزایش امید به زندگی
- ✓ اصلاح یا تغییر رفتارهای نادرست
- ✓ آموزش به بیمار و خانواده جهت تسریع در روند درمان و پیشگیری از آسیب‌های احتمالی
- ✓ کاهش هزینه‌های درمانی
- ✓ سازگاری فرد با محیط و اجتماع
- ✓ بهبود شیوه زندگی

کیفیت زندگی: (Quality of Life)

کیفیت زندگی عبارت است از میزان رفاه جسمی، ذهنی (روانی) و اجتماعی که از طریق افراد درک می شود (مانند رضایت از زندگی و احساس سلامت)

کیفیت زندگی با سطح زندگی تفاوت دارد. کیفیت زندگی شامل دو جنبه عینی و ذهنی بوده ولی سطح زندگی در ارتباط با جنبه های عینی مانند وضعیت مالی، شغل، مسکن و غیره است. بنابراین نگرش فرد و طرز تلقی اش از زندگی و همچنین میزان بهره مندی فرد از امکانات با اهمیت زندگی در تعیین کیفیت زندگی و ارزیابی آن موثر است.

فیزیوتراپی رجاء

روش هایی برای موثرتر شدن فیزیوتراپی در نظام سلامت:

برای اینکه درمان های فیزیوتراپی بیشتر موثر واقع شوند، توجه به مسایل زیر حائز اهمیت است:

- ایجاد شرایطی برای همه فیزیوتراپیست ها از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت ارتقاء سطح پایه فیزیوتراپی به دکترای حرفه ای فیزیوتراپی (DPT) همانند کشورهای تولید کننده علم
- تلاش فیزیوتراپیست ها برای دسترسی به دانش روز فیزیوتراپی
- افزایش مهارت های بالینی که خود در ارتباط با دکترای حرفه ای فیزیوتراپی و کارگاه های آموزشی علمی است
- ایجاد یک پل ارتباطی بین جامعه فیزیوتراپی با گروه های دیگر نظام سلامت چون پزشکان
- نگرش تیمی در درمان که به همکاری میان فیزیوتراپیست ها و بخش های دیگر سیستم درمانی و همچنین سیاست های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وابسته است
- هماهنگی و همکاری با کشورهای تولید کننده علم و توسعه یافته
- همکاری و ارتباط جامعه فیزیوتراپی با کنفدراسیون جهانی فیزیوتراپی و انجمن های فیزیوتراپی کشورهای مختلف
- افزایش اطلاع رسانی و آگاهی بخشی در ارتباط با نقش فیزیوتراپی در درمان بیماری ها، انواع اختلالات حرکتی و درد
- تاکید بر افزایش کیفیت درمانی هم از جهت تجهیزات و هم از نظر نیروی انسانی کارآمد
- برابری و عدالت از نظر نوع خدمات و تعداد مراکز قابل دسترس بر اساس استانداردهای جهانی
- دریافت اطلاعات کافی به هنگام مراجعه به مراکز فیزیوتراپی
- دریافت خدمات فیزیوتراپی در هر مکان یا در هر زمانی که امکان پذیر است
- مناسب بودن فاصله مکانی همراه با عبور و مرور آسان
- دریافت سریع تر خدمات فیزیوتراپی به هنگام مراجعه به فیزیوتراپی
- اخلاق مداری و روابط انسانی موثر
- بهبود مهارت های ارتباطی و کلامی و افزایش توجه به گیرندگان خدمات فیزیوتراپی
- آموزش مهارت های ارتباطی به گروه های درمانگر و اعضای مراکز درمانی از طریق سازمان های مرتبط
- تغییر نگرش بیماران و جامعه و اصلاح رفتارهای نادرست آنان جهت افزایش کیفیت درمانی و پیشگیری از آسیب های

مجدد